

Prefață

Cartea domnului Dinu Moscal oferă cititorului o incursiune instructivă și competentă în una dintre problemele semantice ale lingvisticii generale: câmpurile lexicale. Acestea neputând fi despărțite de aspectul onomasiologic, obligă cercetătorul să se confrunte de la bun început cu problema esențială a referentului. Dar pentru a ajunge aici autorul prezintă sinuosul drum pe care l-a urmat cercetarea lingvistică de la mijlocul secolului al XIX-lea până acum, la început urmărindu-se doar analiza semantică a unor cuvinte izolate, până la teoria lexematică a lui Eugenio Coseriu din a doua jumătate a secolului al XX-lea.

Sunt trecute amănunțit în revistă abordările lui Trier și Weisgerber, cât și perspectiva logico-lingvistică, mai puțin cunoscută, a lui André Jolles, și cea a lui Porzig, ținându-se seama, bineînțeles, de contribuția esențială a lui de Saussure.

Teoria câmpurilor lexicale a lui Eugenio Coseriu, care face parte din lexematică, este expusă pe larg în partea a doua a lucrării și formează însuși sâmburele ei teoretic. Binevenită este expunerea amănunțită a celor șapte puncte de bază ale lexematicii, care ar trebui cel puțin parțial să stea la baza multor lucrări de semantică și care, fiind destul de greu accesibilă, este din ce în ce mai puțin cunoscută, mai ales de tânăra generație.

Concluzia la care ajunge Dinu Moscal este, pe de o parte, că prezentarea concretă a unui câmp nu se poate face decât prin opozițiile existente, detectabile prin reprezentarea semantică a termenilor, iar, pe de altă parte, că veritabile sunt numai câmpurile lexicale unidimensionale și cele care reflectă combinații ale acestora.

Ultima parte a cărții constituie un model de aplicare practică a teoriei câmpurilor lexicale, dedicată analizei terminologiei populare a formelor de relief pozitiv. O contribuție esențială este utilizarea conceptului de ‘limbă funcțională extinsă’.

Cartea domnului Dinu Moscal, este, dacă nu greșesc, singura monografie existentă privind evoluția conceptului de ‘câmp lexical’ în literatura de specialitate și, totodată, singura lucrare care exemplifică teoria expusă printr-o analiză amănunțită a unui câmp diastatic, care implică și nivelurile diatopic și diacronic.

Maria Iliescu